

[Landbrugsministeren.]

har rejst spørgsmålet om at yde støtte til denne mekanisering efter loven om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere, og man har i denne forbindelse navnlig haft for øje det ønskelige i at få tilvejebragt hjemmel for køb af traktorer med tilbehør til traktorsammenslutninger.

Efter den gældende lov kan der — udover indkøb til hesteavlforeninger, kvægavlforeninger og tærskeselskaber — kun foretages indkøb til et medlem for 1 500 kr. af foreningernes midler, og man foreslår derfor nu lovens § 2, litra c), affattet således, at der kan dannes traktorsammenslutninger på 4 deltagere, der tilsammen kan opnå et lån på 10 000 kr. til indkøb af en traktor. Betingelserne herfor skal være, at de nævnte 4 deltagere skal hæfte solidarisk for lånets tilbagebetaling, og at de alle skal medunderskrive særlige kontrakter, der udarbejdes af landbrugsministeriet. Lånene skal afdrages i løbet af 5 år. Da det ofte vil kunne blive vanskeligt at finde 4 landbrugere, hvis ejendomme har under 20 000 kr.s jordværdi, og som bor praktisk for fællesudnyttelse af en traktor, foreslås, at det skal være tilstrækkeligt, at sådanne 4 deltageres ejendomme i gennemsnit ikke har over 20 000 kr.s jordværdi. Dette vil sige, at en gårdejer med en lidt større ejendom kan komme med i sammenslutningen, men dette vil antagelig kun styrke denne.

Efter den gældende lov skal de lokale indkøbsforeninger til enhver tid råde over en reservefond på mindst 5 pct. af lånene fra statskassen. Mange foreninger har imidlertid i årenes løb oparbejdet en reservefond på 10—15 pct., ja, for enkelte foreningers vedkommende helt op imod 20 pct. af lånene fra statskassen. Da reservefonden altid skal holdes anbragt i en sparekasse eller bank og kun må anvendes til dækning af tab og underskud, som foreningerne kun sjældent har, henligger disse kapitaler delvis ubenyttet. Det foreslås derfor, at foreninger, der har over 10 pct. reservefond, skal have lov til at disponere over det overskydende beløb til andre formål, der tjener foreningernes interesser.

Ved foreningernes oprettelse i henhold til lov nr. 105 af 15. marts 1939 udgjorde renten af lånene fra statskassen 4 pct. p. a. Den blev ved lov nr. 176 af 30. marts 1946 nedsat til $3\frac{1}{2}$ pct. p. a. Da den rente, staten

må betale for at forskaaffe sig de nødvendige udlånsmidler, ligger betydeligt højere, har man anset det for rimeligt og nødvendigt påny at sætte renten af foreningernes lån af statskassen op til 4 pct. p. a.

De øvrige foreslåede ændringer er i det væsentlige foretaget af redaktionelle grunde.

Jeg kan for at give et lille overblik over, hvorledes loven siden 1939 har været anvendt, oplyse, at det samlede udlån siden den tid og til nu har andraget ialt 12,5 mill. kr. Herudover er der i øjeblikket givet tilsagn om lån på ca. 350 000 kr., som endnu ikke er kommet til udbetaling, idet lånene udbetales ratevis.

Den samlede indbetaling ved afdrag har fra 1939 til nu udgjort 2,8 mill. kr., hvorved må bemærkes, at lånene jo er afdragsfri i 5 år og derefter afdrages over 25 år.

Med hensyn til størrelsen af det af staten ydede tilskud til dækning af foreningernes underskud kan jeg oplyse, at dette tilskud indtil udgangen af forrige finansår har udgjort ca. 34 000 kr.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Jeg har dernæst den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk.*

Forslaget må ses som led i en gradvis afvikling af den tilskudsordning for rugbrød og mælk, der har bestået siden begyndelsen af sidste verdenskrig, og som efterhånden har ført til, at statskassen for befolkningen afholder en væsentlig del af udgiften til disse to fødemidler — for mælk mere end en fjerdedel af udgiften og for rugbrød endog mere end halvdelen af udgiften.

For rugbrødets vedkommende går forslaget ud på, at prisen på et groft rugbrød à 4 kg og på et halvsgtet rugbrød à 2 750 g i tiden indtil 1. april 1954 fastsættes til 1 kr. 97 øre, hvorved statstilskuddet under forudsætning af uforandret rugpris vil blive nedbragt til ca. 30 pct. af brødets virkelige pris.

For mælkens vedkommende består den foreslåede afvikling i, at det særlige sødmælkstilskud på 6 øre pr. liter sødmælk og børnemælk, der gennemførtes ved loven af 28. maj 1952, ikke foreslås forlænget.

Iøvrigt tager lovforslaget sigte på gen-